

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/243452,Rozpoczecie-prac-poszukiwawczych-w-Hucie-Pieniackiej-na-Ukrainie.html>
05.06.2026, 20:08

Rozpoczęcie prac poszukiwawczych w Hucie Pieniackiej na Ukrainie

[Huta Pieniacka](#)

05.06.2026

Instytut Pamięci Narodowej informuje, że 8 czerwca 2026 r. rozpoczną się prace poszukiwawcze w Hucie Pieniackiej, w dawnym województwie tarnopolskim. Właściwe badania terenowe w miejscu zbrodni z okresu II wojny światowej będą prowadzone w dniach 9–18 czerwca. Działania te są realizowane we współpracy z ukraińskim partnerem Instytutu, przedsiębiorstwem „Wołyńskie Starożytności”, oraz przy udziale Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP i Stowarzyszenia Huta Pieniacka.

Misja w Hucie Pieniackiej stanowi kontynuację tegorocznych działań IPN prowadzonych na terenie Ukrainy. Jest to kolejny etap prac poszukiwawczo-archeologicznych po działaniach przeprowadzonych w kwietniu 2026 r. w Ostrówkach i Woli Ostrowieckiej.

Głównym celem specjalistów z Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN jest odnalezienie, precyzyjne zlokalizowanie oraz sporządzenie szczegółowej dokumentacji zbiorowych mogił ofiar zbrodni. Przeprowadzenie tych prac jest możliwe na podstawie zgody otrzymanej od władz ukraińskich w lutym br., o czym informowaliśmy [w stosownym komunikacie](#).

Po odnalezieniu mogił mieszkańców nieistniejącej dziś miejscowości możliwe będzie złożenie do władz ukraińskich wniosku o przeprowadzenie ekshumacji oraz godny pochówek odnalezionych ofiar. Wynika to z faktu, że obowiązujące w Ukrainie przepisy nie przewidują połączenia procesu poszukiwawczego z ekshumacyjnym.

***

Tło historyczne i śledztwo IPN

Huta Pieniacka była dużą, liczącą ponad 170 zagród polską wsią, w której funkcjonował silny ośrodek samoobrony współpracujący z Armią Krajową. W okresie nasilenia napaści ukraińskich nacjonalistów na Kresach chroniła się tam również ludność cywilna z okolicznych miejscowości oraz uciekinierzy narodowości żydowskiej. 28 lutego 1944 roku wieś stała się miejscem jednej z najkrwawszych pacyfikacji na terenach Małopolski Wschodniej. Zbrodni dokonali żołnierze 4. Pułku Policijnego SS (złożonego z ukraińskich ochotników do dywizji SS „Galizien”) przy współudziale oddziałów Ukraińskiej Powstańczej Armii (UPA) oraz lokalnych paramilitarnych grup ukraińskich nacjonalistów. Przebywający we wsi Polacy – w tym kobiety, dzieci i starcy – zostali bestialsko zamordowani, a wieś całkowicie obrabowana, a następnie spalona. Tragedię przeżyli jedynie nieliczni.

W sprawie zbrodni w Hucie Pieniackiej Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Krakowie prowadzi, wielowątkowe śledztwo (sygn. akt S 50/03/Zn). W toku postępowania prokuratorzy IPN przesłuchali setki świadków – w tym ocalałych mieszkańców wsi, członków ich rodzin oraz mieszkańców sąsiednich miejscowości. Przeanalizowano polskie i zagraniczne zasoby archiwalne oraz akta stanu cywilnego. Kluczowym elementem śledztwa

pozostaje drobiazgowo ustalanie pełnej listy ofiar zbrodni oraz personaliów jej sprawców. Dotychczasowe kwerendy przeprowadzone przez specjalistów Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN pozwoliły na wytypowanie miejsc do badań poszukiwawczych. Do tej pory udało się ustalić personalia 634 spośród ponad ośmiuset ofiar.

Wybrane publikacje Instytutu Pamięci Narodowej dotyczące Zbrodni Wołyńskiej

1. [Dokumenty zbrodni wołyńskiej](#), t. 1-2, oprac. E. Gigilewicz, L. Popek, P. Sokołowski, T. Zych, Warszawa-Lublin-Tarnobrzeg 2023-2024.
2. [Ocaleni z ludobójstwa. Wspomnienia Polaków z Wołynia](#), wpr., wybór i oprac. J. Karbarz-Wilińska, B. Januszewski, IPN, Gdańsk-Warszawa 2023.
3. [Zbrodnia wołyńska w świetle prawa międzynarodowego](#), T. Turejko, Warszawa 2023.
4. [Błogostawiona wieś](#), H. Popek, oprac. i red. L. Popek, Lublin 2020.
5. [Baza Ofiar Zbrodni Wołyńskiej](#) - ogólnodostępny projekt internetowy IPN, stale uzupełniany m.in. o biogramy ofiar z Huty Pieniackiej.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Centrala

Biuro Poszukiwań i Identyfikacji

Komunikat